

Tietosuojaseloste ja seloste käsittelytoimista

Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (1054/2018) 18 § ja 22 §

1. Rekisterinpitäjä

Oikeusrekisterikeskus
Postiosoite: PL 157, 13101 HÄMEENLINNA
Käyntiosoite: Wetterhoffinkatu 2, 13100 HÄMEENLINNA
029 56 65631
oikeusrekisterikeskus@om.fi

2. Rekisterinpitäjän yhteyshenkilö

Sari Laitakari
Rekisteripäällikkö
050 4107483
sari.laitakari@om.fi

3. Tietosuojavastaava

Petteri Jartti (sij. Virpi Lyytikäinen)
ork_tietosuoja@om.fi

4. Rekisterin nimi

Rikosrekisteri

5. Henkilötietojen tarkoitus ja oikeudellinen peruste

Rikosrekisteriin kerätään, talletetaan ja siitä luovutetaan tietoja, jotka tarvitaan rikosoikeudellisten seuraamusten määräämistä ja täytäntöönpanoa varten. Lisäksi rikosrekisterin tietoja voidaan luovuttaa käytettäväksi myös henkilön luotettavuuden tai henkilökohtaisen soveltuvuuden selvittämisessä ja arvioinnissa.

(Rikosrekisterilaki (770/1993) 1 §)

Rikosrekisteriin merkityt tiedot on pidettävä salassa. Tietoja saa luovuttaa siten kuin rikosrekisterilaissa säädetään.

(Rikosrekisterilaki (770/1993) 1 §)

6. Kuvaus rekisteröityjen ryhmästä ja käsiteltävistä henkilötietoryhmistä

Tuomioistuinten ilmoitusten perusteella rikosrekisteriin merkitään tiedot ratkaisuista, joilla henkilö on Suomessa tuomittu ehdottomaan vankeuteen, yhdistelmärankaistukseen, valvontarangaistukseen, yhdyskuntapalveluun, ehdolliseen vankeuteen, ehdollisen vankeuden ohessa tuomittuun sakkoon, yhdyskuntapalveluun tai valvontaan, nuorisorangaistukseen, nuorisorangaistuksen sijasta sakkoon, viraltapanoon tai jätetty rikoslain (39/1889) 3 luvun 4 §:n 1 tai 2 momentin nojalla rangaistukseen tuomitsematta. Rikosrekisteriin ei kuitenkaan merkitä tietoja sakon muuntorangaistuksesta eikä

siviilipalveluslain (1446/2007) tai asevelvollisuuslain (1438/2007) nojalla tuomitusta vankeusrangaistuksesta tai valvontarangaistuksesta. Rikosrekisteriin merkitään myös tiedot ratkaisuista, joilla oikeushenkilö on tuomittu yhteisösakkoon.

Lisäksi rikosrekisteriin merkitään tiedot tuomioistuinratkaisuista, joilla Suomen kansalainen ja Suomessa pysyvästi asuva ulkomaalainen on ulkomailla tuomittu vastaavaan seuraamukseen. Rangaistusta koskeva tieto merkitään rikosrekisteriin, jos tuomio on annettu toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, pohjoismaissa, keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen (SopS 30/1981) osapuolena olevassa valtiossa tai tieto muualla annetusta tuomiosta on tullut rikosrekisterin pitäjälle virkateitse. Oikeusrekisterikeskus harkitsee, vastaako ulkomailla tuomittu rangaistus sellaista seuraamusta, joka merkittäisiin Suomessa rikosrekisteriin.

Rikosrekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

1. henkilön nimi ja aiemmat nimet, henkilötunnus tai, jos sitä ei ole käytettävissä, syntymäaika, syntymävaltio ja -paikkakunta sekä sukupuoli ja kansalaisuus;
2. tuomioistuimen nimi, ratkaisun tekopäivä ja ratkaisun numero;
3. syyksi luettu rikos, tarvittaessa rikoksen oikeudellinen luokitus sekä rikoksen teko-aika, rangaistus ja sovelletut lain säännökset;
4. yhteisen vankeusrangaistuksen määrääminen;
5. ratkaisun lainvoimaisuus ja päivä, jona ratkaisu sai lainvoiman;
6. ehdollisen vankeuden määrääminen täytäntöön pantavaksi;
7. jäännösrangaistuksen määrääminen täytäntöön pantavaksi;
8. nuorisorangaistuksen suorittaminen ja muuntaminen;
9. yhdyskuntapalvelun suorittaminen ja muuntaminen vankeudeksi;
10. valvontarangaistuksesta vapauttaminen, suorittamatta oleva jäännösrangaistus, ehdonalaisen vapauden koeajan päättymisen ja valvontarangaistuksen muuntaminen vankeudeksi;
11. vankilasta vapauttaminen, suorittamatta oleva jäännösrangaistus, ehdonalaisen vapauden koeajan päättymisen, yhdistelmä-rangaistukseen kuuluvan valvonta-ajan alkaminen ja yhdistelmä-rangaistuksen suorittaminen;
12. armahdus.

Oikeushenkilöstä ja sille tuomitusta yhteisösakosta merkitään rikosrekisteriin 2, 5 ja 12 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi yrityksen tai yhteisön nimi, yritys- ja yhteisötunnus, kotipaikka, rikos, jonka johdosta oikeushenkilö on tuomittu yhteisösakkoon, sen teko-aika ja yhteisösakon rahamäärä. Tietoa yhteisösakon maksamisesta ei merkitä.

(Rikosrekisterilaki (770/1993) 2 §)

Rikosrekisteri sisältää rikostuomioihin, rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyviä tietoja. Rikosrekisteri ei sisällä erityisiin henkilötietoryhmiin (arkaluonteiset henkilötiedot) kuuluvia tietoja.

7. Säännönmukaiset tietolähteet

1. Tuomioistuimet
2. Rikosseuraamuslaitos
3. Tasavallan presidentti
4. Oikeusministeriö
5. Ulkomaiset rekisteriviranomaiset
6. Väestörekisterikeskus

8. Vastaanottajat, joille henkilötietoja on luovutettu tai luovutetaan

8.1 Kotimaa

Rikosrekisterin tietoja luovutetaan:

1. Tuomioistuimille vireillä olevan asian käsittelyä varten
2. Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle epäiltyä tai syytettyä koskevan mielentilatutkimuksen tai arvion tekemistä varten
3. Syyttäjälle syytettyä, syyteharkintaa ja pakkokeinoasiasia varten
4. Rikosseuraamuslaitokselle rangaistuksen täytäntöönpanoa ja soveltuvuus selvitystä varten sekä oikeusministeriön asianomaisille virkamiehelle armahdusasioiden esittelyä varten
5. Etelä-Suomen aluehallintovirastolle rahanpesun ehkäisemiseksi annetun lainsäädännön mukaan ilmoitusvelvollisten yritysten vastuuhenkilöiden taustan selvittämiseksi
6. Valtioneuvoston oikeuskanslerille ja eduskunnan oikeusasiamiehelle lain noudattamisen valvontaa varten
7. Esitutkintaviranomaiselle pakkokeinoasiasia varten

(Rikosrekisterilaki (770/1993) 4 §)

Lisäksi rikosrekisterin tietoja voidaan pyynnöstä luovuttaa salassapitovelvollisuuden estämättä Suomen viranomaiselle asiassa, joka koskee

1. Passia, Suomen kansalaisuutta tai ulkomaalaislaissa (301/2004) tarkoitettua viisumia, lupaa tai muuta toimenpidettä;
2. Turvallisuus selvityslaisissa (726/2014)
3. Viranomaisen lupaa tai hyväksyntää, jonka edellytyksenä on henkilön luotettavuus
4. Henkilön valintaa koulutukseen tai tehtävään, joka liittyy valtion turvallisuuteen, yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen, ulkoasianhallintoon, Suomen kansainvälisiin suhteisiin, oikeushallintoon, keskuspankkitoimintaan tai rahanvalmistukseen ja jossa edellytetään henkilön erityistä luotettavuutta
5. Turvallisuusvalvontaa
6. Lapsen huostaanottoa tai adoptiota
7. Valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitetun valtionapuviranomaisen myöntämää valtionavustusta tai sen takaisinperintää
8. Räjähdeiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä, asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 98/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1148 6 artiklassa tarkoitettua lupaa

(Rikosrekisterilaki (770/1993) 4a §)

Yksityishenkilölle tiedot voidaan luovuttaa:

1. Viisumia, työlupaa, oleskelulupaa tai muuta niihin verrattavaa syytä varten
2. Adoptiota varten, kun henkilö esittää tiedot vieraan valtion viranomaiselle tai muulle toimielimelle
3. Alaikäisten kanssa työskentelyä varten
4. Kuvaohjelmaluokittelijana toimimista varten
5. Opintoihin kuuluvaa työharjoittelua tai työssäoppimista varten, johon kuuluu työskentelyä alaikäisten parissa

(Rikosrekisterilaki (770/1993) 6 §)

Lisäksi rikosrekisterin tietoja luovutetaan lasten kanssa toimivien vapaaehtoistoiminnan järjestäjille sekä julkisen hankinnan hankintamenettelyä varten poissulkemisen edellytysten selvittämiseksi ehdokkaalle ja tarjoajalle.

(Rikosrekisterilaki (770/1993) 6a § ja 6b §)

8.2 EU-maat

Rikosrekisterin tietoja luovutetaan muiden EU-jäsenvaltioiden keskusviranomaisille siltä osin kuin ne koskevat tuomioistuimen lainvoimaisia päätöksiä luonnollisen henkilön tuomitsemisesta.

(Laki rikosrekisteritietojen säilyttämisestä ja luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä (214/2012))

8.3 Muut pohjoismaat

Rikosrekisterin tietoja luovutetaan Islannin, Norjan, Ruotsin tai Tanskan rikosrekisteriä pitävälle viranomaiselle, jotka koskevat mainitun maan kansalaiselle tai pysyvästi mainitussa maassa asuvalle ulkomaalaiselle tuomittua seuraamusta tai sen täytäntöönpanoa. Lisäksi tietoja luovutetaan edellä mainittujen maiden tuomioistuimelle tai syyttäväviranomaiselle vireillä olevaa asiaa varten.

(Asetus Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosrekisterin pitämisessä (598/1963) 5 § ja 6 §)

9. Kolmanteen maahan tai kansainvälisille järjestöille suoritettujen henkilötietojen siirtojen ryhmät

Rikosrekisterin tietoja voidaan luovuttaa pyynnöstä kolmansiin maihin rikosasian käsittelyä varten.

(Laki keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa (284/1980 v. 1981, SopS 28/1981))

10. Tietojen säilytysajat

Rikosrekisteristä poistetaan tieto:

1. ehdollisesta vankeudesta, ehdollisen vankeuden ohessa tuomitusta sakosta, yhdyskuntapalvelusta tai valvonnasta, nuorisorangaistuksesta, nuorisorangaistuksen sijasta tuomitusta sakosta, viraltapanosta ja yhteisösakosta viiden vuoden kuluttua,
2. ehdottomasta, enintään kahden vuoden vankeusrangaistuksesta, valvontarangaistuksesta ja yhdyskuntapalvelusta kymmenen vuoden kuluttua sekä
3. ehdottomasta, yli kahden ja enintään viiden vuoden vankeusrangaistuksesta sekä rikoslain 3 luvun 4 §:n 1 ja 2 momentin nojalla rangaistukseen tuomitsematta jättämisestä kahdenkymmenen vuoden kuluttua

Tietojen poisto aika lasketaan lainvoiman saaneen tuomion antamispäivästä.

Yksittäistä rangaistusta koskevaa tietoa ei kuitenkaan poisteta, jos henkilöstä on rikosrekisterissä sellainen tieto, ei vielä voida poistaa. Kaikki henkilöä koskevat tiedot poistetaan kuitenkin rikosrekisteristä silloin, kun asianomainen henkilö on kuollut tai hänen syntymästään on kulunut 90 vuotta. Armahduspäätös ei vaikuta rikosrekisterimerkintöjen poistamiseen.

Ulkomailla tuomittuja seuraamuksia koskevat tiedot poistetaan vastaavalla tavalla. Toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tuomittuja seuraamuksia koskevat tiedot on kuitenkin poistettava, jos tiedot toimittanut jäsenvaltio ilmoittaa seuraamusta koskevan tiedon poistamisesta omasta rekisteristään.

(Rikosrekisterilaki (770/1993) 10 §)

11. Profilointi

Rikosrekisterin tietoja ei käytetä profilointiin.

12. Rekisterin ylläpitojärjestelmät ja suojauksen periaatteet sekä kuvaus teknisistä ja organisatorisista turvatoimista

Rikosrekisterin sähköiset tiedot on rekisteröity rikosrekisterinjärjestelmään.

Rikosrekisterin paperiset asiakirjat säilytetään kulunvalvonnalla rajoitetuissa tiloissa.

Rekisteri toimii sisäisessä verkossa, joka on suojattu. Jokainen käyttäjä allekirjoittaa tietojen ja tietojärjestelmien tietoturva- ja vaitiolositoumuksen. Rekisteri sisältää eri käyttöoikeusrooleja. Jokaisen virkamiehen käyttöoikeusrooli valitaan tapauskohtaisen harkinnan perusteella siten, että rooli soveltuu hänen tehtäviinsä. Käyttövaltuuskuvaukset ja pääsynhallinnan periaatteet on dokumentoitu viraston erillisessä käyttövaltuushallinnan kuvausta koskevassa salassa pidettävässä asiakirjassa. Rekisterien tekniset suojaustoimet on kuvattu erilliselle salassa pidettävälle dokumentille.

Suojaus perustuu käyttövaltuushallintaan, tietokantojen ja palvelinten tekniseen suojaukseen, tilojen fyysiseen suojaukseen, kulunvalvontaan, tietoliikenteen suojaukseen sekä tietojen varmuuskopiointiin. Rekisterin lokienhallinta ja sen periaatteet on kuvattu Oikeusrekisterikeskuksen lokienhallinnan politiikassa. Laittilat ja tiedot sijaitsevat fyysisesti Suomessa. Toiminnan asianmukaisuuden valvomiseksi käytetään hallinnollisia kontrolleja.

13. Rekisteröidyn oikeudet

13.1 Rekisteröidyn tarkastusoikeus

(Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (1054/2018) 23 §)

Jokaisella on oikeus saada rekisterinpitäjältä tieto siitä, käsitelläänkö häntä koskevia henkilötietoja. Jos tietoja käsitellään, rekisteröidyllä on oikeus saada rekisterinpitäjältä henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain (1054/2018) 23 §:ssä mainitut tiedot.

Sen, joka haluaa tarkastaa itseään koskevat tiedot, on esitettävä tätä tarkoittava pyyntö rekisterinpitäjälle omakätisesti allekirjoitetulla asiakirjalla tai sitä vastaavalla varmennetulla tavalla tai henkilökohtaisesti rekisterinpitäjän luona.

13.2 Tietojen oikaiseminen, poistaminen tai käsittelyn rajoittaminen

(Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (1054/2018) 25 §)

Rekisterinpitäjän on oma-aloitteisesti tai rekisteröidyn vaatimuksesta ilman aiheetonta viivytystä oikaistava, täydennettävä tai poistettava rekisteröityä koskeva, käsittelyn tarkoituksen kannalta virheellinen tai puutteellinen henkilötieto.

Poistamisen sijasta rekisterinpitäjän on rajoitettava käsittelyä, jos

1. rekisteröity kiistää tietojen paikkansapitävyyden eikä niiden paikkansapitävyyttä tai virheellisyyttä voida todentaa; tai
2. henkilötiedot on säilytettävä todistelua varten.

Rekisteröity voi saattaa oikaisemista, täydentämistä tai poistamista koskevan vaatimuksen vireille hallintolain (434/2003) asian vireillepanosäännöksiä noudattaen.

Rekisteröity voi saattaa oikaisemista, poistamista tai rajoittamista koskevan vaatimuksen vireille hallintolain (434/2003) asian vireillepanosäännöksiä noudattaen.

14. Oikeus tehdä toimenpidepyyntö valvontaviranomaiselle

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä toimenpidepyyntö valvontaviranomaiselle, jos rekisteröity katsoo, että häneen liittyvässä henkilötietojen käsittelyssä rikotaan henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annettua lakia (1054/2018) tai EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (EU) 678/2016.

Valvontaviranomaisen yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Ratapihantie 9, 6 krs, 00520 HELSINKI
Postiosoite: PL 800, 00521 HELSINKI
Puhelinnumero: 029 56 66700
Sähköposti: tietosuoja@om.fi